

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Tredje behandling af lovforslag nr. L 59: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven, og straffeloven. (Tidsubegrænset opholdstilladelse, asyl, familiesammenføring og udvisning m.v.).

Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen). (Fremsat 16/4 98. Første behandling 30/4 98. Betænkning 23/6 98. Anden behandling 25/6 98. Tillægsbetænkning 25/6 98).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Birthe Rønn Hornbech (V):**

Man har i de seneste dage kunnet bemærke, at medierne mener, Venstre har holdt regeringen på pinebænken i udlændingespørgsmålet. Ja, der er endog kommentatorer, der står regeringen meget nær, der har analyseret, hvad vi har tænkt i Venstre, og det i en sådan grad, at man må mindes den gamle biskop og salmedigter, der overværede professorens gennemgang af sine egne salmer og bagefter måtte udbryde: Jeg vidste slet ikke, jeg havde tænkt alt det, som professoren indlægger i mine salmer.

Sådan er det også i denne sag. Det er egentlig utroligt, hvad en kommentator kan indlægge af kloge tanker, som vi skulle have tænkt, men rent faktisk slet ikke har tænkt, for sandheden er jo, at det er Venstre, der bare har holdt fast i, at vi for at stemme ja ville have det, som regeringen havde lovet os.

Vi har i Venstre holdt vort løfte, nemlig at vi ville være med til at behandle de fire udlændingelove ved tredje behandling præcis på det tidspunkt, som hele tiden har været aftalt, nemlig i dag. Det er ikke Venstre, der har ændret drejebogen. Det er alene en radikal folketingsgruppe, der ved aftalebrud i dette af statsministeren proklamerede anstændighedens årti har

sejret og fået statsministeren til at underkende sin egen minister.

Det er stærke sager, at et enkelt radikalt folketingsmedlem, der med H.C. Andersens ord i »Kejserens nye klæder« ikke duer til sit embede, kan tyrannisere en hel regering. Statsministerens ukloge håndtering af sagen har fået konsekvenser for den endelige udformning af udlændingepakken, og det må naturligvis få konsekvenser for Venstres stillingtagen til de to lovforslag.

Jeg kommenterer begge lovforslag, fordi vi i Venstre hele tiden har set forslagene i en sammenhæng.

Vi finder, at en meget bedre styring af tilstrømningen af udlændinge er forudsætningen for, at kommunerne i integrationsfasen kan planlægge en effektiv integration. Vi har gang på gang fremhævet, at Danmarks flygtningepolitik bør have et humanitært sigte, og at folk skal hjælpes i nærområderne.

Vi henstiller til regeringen at finde en fælles flygtningedefinition i EU. Vi finder, det er stærkt utilfredsstillende, at der er lande, der ikke vil tage deres egne statsborgere tilbage, og vi mener, at dette skal få betydning for vores ulandspolitik. Vil man ikke tage egne statsborgere tilbage, skal man ikke have ulandshjælp.

I udlændingepolitikken, som den er samlet, mener vi, der er mangler, og derfor har vi fremsat vore egne ændringsforslag. Det vil vi blive ved med. Vi vil i det hele taget stedse sætte udlændingepolitikken på dagsordenen.

Da vi forrige tirsdag troede, at regeringens løfter stod fast, besluttede vi, at vi godt kunne forsvare at stemme ja til begge lovforslag. Det var efter mange drøftelser i folketingsgruppen og med nogen tvivl, at vi sagde ja til begge forslag, for de var jo ikke, som vi ønskede dem, men vi skønnede på det tidspunkt, at vi ikke kunne komme længere i forhandlingerne.

Efter De Radikales løftebrud har vi nøje diskuteret situationen igen. Hvad skal vi stemme? Vi har naturligvis måttet overveje, om De Radikale i virkeligheden ønsker, at udlændingepakken falder på gulvet i dag, sådan at der kan indledes et samarbejde med venstrefløjens, som fru Elisabeth Arnold har været inde på.

Vi har også noteret os Asger Baunsbak-Jensens bemærkninger. Han mener slet ikke, at forslagene er radikal politik. Men til gengæld er der jo efterhånden kommet ret så megen Venstrepolitik ind i forslagene, måske også langt

mere, end man kunne have forventet af De Radikale.

Specielt på udlændingeloven er der sket en lang række stramninger. Jeg vil nævne nogle af dem, vi lægger megen vægt på, og som dels fremgår af lovforslaget, dels er udtryk for de indrømmelser, vi trods alt har fået: at tidsubgrænset opholdstilladelse ikke meddeles automatisk efter tre år; at retskravet på forældresammenføring ophæves; at indgåelse af ægteskab ikke giver selvstændigt opholdsgrundlag for asylsøgere; at der for indvandrere stilles forsørgelseskrav; at der føres løbende kontrol med, at forsørgelseskravet er opfyldt; at en opholdstilladelse kan inddrages, hvis ikke man opfylder forsørgelseskravet; at kursen mod proformaægteskaber skærpes; at straffen for menneskesmugling forhøjes; at udvisningsreglerne på grund af kriminalitet skærpes betydeligt, og at muligheden for tildeling af opholdstilladelse efter afslag på asyl indskrænkes.

Til gengæld har arbejdet i Retsudvalget også vist, at praksis er skredet, og det er af afgørende betydning, at det ikke sker igen. Det håber jeg ministeren er enig med mig i.

Om integrationsloven er vi jo enige i hovedsigtet. Vi har i årevis ønsket, at integrationen skulle overgå til kommunerne, og at der skal stilles krav til udlændingene. Vi synes, det er naturligt, at det er lokalsamfundet, der tager ansvaret for og drager omsorg for, at nyankomne udlændinge hurtigst muligt integreres. Vi finder det af afgørende betydning, at kommunerne har mulighed for selv at aftale fordelingen, og vi nærer forventning til, kommunerne også kan klare det uden Udlændingestyrelsens mellemkomst.

Det omstridte forslag om kravet om passende bolig som betingelse for familiesammenføring blev givet som et løfte til V og K, og det var opfyldelsen af et væsentligt ønske hos Venstre. Vi ser dette forslag ikke alene som et led i indvandrerpolitikken, men også som et bedre boligpolitisk redskab for kommunerne. Vi synes, det er helt rimeligt, at der stilles krav om passende bolig, når indvandrere vil familiesammenføres, og vi finder altså, det er meget vigtigt for kommunerne at have dette redskab. Det er ikke rimeligt, at kommunerne hele tiden skal ud og finde passende bolig til indvandrere, og at danskere dermed bliver sat ned i boligkøen.

Vi er stærkt utilfredse med, at det er lykkedes De Radikale at få droppet dette løfte, og at De Radikale i stedet for at begynde på en fornuftig

indvandrerpolitik har sat partitaktik over sagen. Jeg synes, De Radikale har demonstreret, at man vil tage flygtningene som gidsler. Det synes vi er forkasteligt. Vi vil gerne udtrykke vor afstandtagen fra denne fremgangsmåde.

Til gengæld ser vi bare til fra sidelinjen, hvordan det i den grad er lykkedes den radikale folketingsgruppe at udstille regeringens elendighed og ydmyge statsministeren og dermed styrke oppositionen. Både statsministeren og indenrigsministeren har sat megen prestige ind på, at de to udlændingelove vedtages med et bredt flertal som et nationalt kompromis. Ja, jeg har bemærket, at statsministeren i går gik så vidt, at han tryglede V og K om at være med til at stemme for det næstbedste. Jeg lægger i den opfordring fra statsministeren, at statsministeren selv er klar over, at det, regeringen nu møder op med, kun er det næstbedste. Jeg lægger i statsministerens bemærkninger, at statsministeren er enig med Venstre i, at det, at De Radikale fik tvunget det forslag, som indenrigsministeren lagde frem, ud af lovforslaget, virkelig har forringet den samlede udlændingepakke. Det er vi enige med statsministeren i.

Vi kunne have opnået noget bedre, hvis statsministeren havde slået i bordet, for det er jo statsministerens skyld, at vi i dag kun står med det næstbedste i forhold til det, vi havde aftalt med indenrigsministeren. Det må statsministeren da indrømme. Derfor er det også statsministerens ansvar, at vi i dag i Venstre må stemme anderledes, end vi havde planlagt i sidste uge.

Vi har overvejet, om vi skal stemme imod, for vi har forstået, at hvis vi stemmer imod, bliver indenrigsministeren på sin post. Det kunne da være et argument for at stemme imod – vi vil gerne beholde indenrigsministeren – men vi er alligevel nået et stykke videre i vore drøftelser.

Jeg har set, at Socialdemokratiets eget organ, Aktuelt, mener, at hvis vi siger ja, kan vi ikke mere kritisere administrationen af udlændingepolitikken. Jeg kan høre, at statsministeren også giver udtryk for utilfredshed med Aktuelt. Det er vi enige om. Det er nemlig en fatal misforståelse, for uanset hvad vi stemmer, vil vi føre nøje kontrol med administrationen af lovene, og vi vil bruge hver enkelt sag og hæve det op i et principielt plan for som lovgivende magt at føre kontrol med den udøvende magt. Det følger jo af det parlamentariske princip.

Vi har ofte hørt De Radikale bryste sig af, at de ønsker at formidle et bredt samarbejde hen over midten. I denne sag må man sige, at De

Radikale har gjort alt, hvad de kunne, for at føre blokpolitik, men det vil vi godt være med til at forhindre.

Vi har derfor besluttet, at vi ikke vil blokere for, at disse to love bliver vedtaget i dag. Vi finder, at der i L 59 er så mange stramninger, trods alt, at vi vil stemme ja til udlændingeloven. Men vi finder også, at den usikkerhed, der er skabt omkring kommunernes muligheder i integrationsloven med De Radikales løftbrud, må føre til, at vi undlader at stemme til integrationsloven.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Det kan simpelt hen ikke være rigtigt. Det kan ikke være rigtigt, at Venstre undlader at stemme til integrationsloven. Hvis man mener noget som helst med det, fru Birthe Rønn Hornbech sagde heroppefra, har man kun en eneste ting at gøre, og det er at stemme imod. Selvfølgelig er der en gul knap. Selvfølgelig er der den mulighed, at man som parlamentariker kan undlade at stemme til visse forslag. Men til det her forslag har man kun én ting at gøre: stemme for eller imod.

Jeg skal sige, at Dansk Folkeparti stemmer imod. Og vi vil ikke undlade én eneste gang at hænge Venstre op på det – og formentlig også De Konservative, som vil komme op og sige det samme, det skulle såmænd ikke undre mig, måske på en lidt anden måde, men tage den samme stilling til de forslag. Det kan simpelt hen ikke være rigtigt efter den debat, vi har haft hele sommeren, hele valgkampen, al den polemik, udskiftning af indenrigsminister, og jeg ved ikke hvad, at man så udviser den aldeles slappe, tøvende holdning og undlader at stemme.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg har mange kommentarer til fru Rønn Hornbechs tale, men det skal vente til min ordførertale. Jeg vil bare komme med en beklagelse over, at det, der er udnævnt til det radikale løftbrud, som jeg hverken kan – da jeg ikke har været med – eller bør udtale mig om, fylder så meget i debatten, og at det efter fru Rønn Hornbechs tale ligefrem har fået indflydelse på, hvordan partiet stiller sig til disse ting. Det burde ikke have den betydning. Det er forkert. Det er så vigtige, så følsomme sager, at skulle der endelig være sket noget galt i en forhandling

eller efter en forhandling, bør det ikke afgøres de ændre ens stemmeafgivning.

Og så har jeg et spørgsmål. Hvis jeg hørte rigtigt, sagde fru Rønn Hornbech noget om, at Venstre vil blive ved med at stille nye forslag. Og dér vil jeg gerne spørge, om det skal forstås sådan, om det var en bebudelse af, at der i den følgende folketingsamling fra Venstre og måske V og K vil komme nye forslag. Det ville være dejligt at få det oplyst.

Jeg hører ikke til dem, der forleden dag frittede om, hvordan man ville stemme i dag, for det bestemmer man selvfølgelig sig selv til, når man vil. Men når nu fru Rønn Hornbech selv bringer det på bane, er det rart at vide, om det er noget, der måske kan ske ved lejlighed, eller om det var ønsket at give en bebudelse af, at det sker i den kommende samling.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg er ikke særlig kløgtig, og det er nok også derfor, jeg ikke kan forstå alle de kloge tanker, der er tænkt i Venstres gruppe, og ej heller kan forstå den konklusion, Venstre er kommet til.

For fjorten dage siden sagde Venstre, at de ville stemme for begge disse forslag. Så blev der trukket et ændringsforslag, og så blev de vrede i Venstre. Så langt kan jeg følge logikken. Men ændringsforslaget, der blev trukket, var et ændringsforslag til udlændingeloven. Integrationsloven er fuldstændig ord til andet, som den var for fjorten dage siden, og den indeholder de to meget store ting, som Venstre gerne ville have, nemlig større mulighed for kommunerne til selv at kunne klare fordelingen af flygtninge og bedre økonomi for de kommuner, der havde vanskeligt ved at fremskaffe boliger. Den er fuldstændig identisk med det, der blev sagt ja til for fjorten dage siden.

Og så er konklusionen, at man stemmer ja til den udlændingelov, man er vred over der bliver trukket et ændringsforslag til, og undlader at stemme til den integrationslov, man for fjorten dage siden sagde man ville stemme for. Jeg forstår det ikke.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Kan fru Birthe Rønn Hornbech bekræfte over for mig, over for Folketinget, at når Venstre har besluttet sig for at undlade at stemme til integrationsloven, er det det samme som, at Venstre stemmer for? For i og med at Venstre ikke

stemmer imod, vil forslaget blive vedtaget, og dermed er Venstre med til at bære forslaget igennem her i Folketinget. Kan fru Birthe Rønn Hornbech bekræfte det?

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Birthe Rønn Hornbech. Der er 3 minutter.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Først vil jeg sige til hr. Arne Melchior, at jeg mener, det er helt naturligt, at et så stort område og et så vanskeligt tilgængeligt stof som udlændingepolitikken, der fortsat har befolkningens store bevågenhed, hele tiden følges med stor interesse herinde i Folketinget. Jeg mener også, det er helt naturligt, at ikke mindst vi i Venstre med så mange borgmestre nu følger helt nøje: Hvordan vil integrationsloven blive udmøntet? Vil der være enkeltsager, der viser, at udlændingeloven ikke administreres, som den skal?

Men hvis hr. Arne Melchior fisker efter, om vi kommer med beslutningsforslag den 5. oktober, kan jeg ikke love hr. Arne Melchior det. Det ved jeg ikke noget om på nuværende tidspunkt.

Så siger fru Dorte Bennedsen, at hun ikke forstår det. Nu kan jeg jo ikke tvinge fru Dorte Bennedsen til at forstå det, men jeg synes, jeg gjorde meget omhyggeligt rede for, at det boligforslag – og fru Dorte Bennedsen ved jo, at vi under forhandlingerne hele tiden har været meget optaget af boligdelen for kommunerne – var ret vigtigt for os, for ikke at sige, at det var meget væsentligt, fordi det af os både betragtes som en del af udlændingeloven, nemlig en stramning af familiesammenføringsreglerne, og som et kommunalpolitisk redskab, så man i højere grad kunne blive fri for at skulle stille lejligheder til rådighed for familiesammenførte. Det gjorde jeg faktisk meget grundigt rede for.

Hr. Tom Behnke spørger, om det er det samme at undlade som at stemme for. Nej, det er det bestemt ikke. Hr. Tom Behnke siger, jamen så går loven igennem. Jeg gjorde omhyggeligt rede for i min ordførertale – det tror jeg også indenrigsministeren fik fat i – at vi ikke vil blokere for, at de to love kommer igennem, men vi mener altså, at der er en sådan forskel på det, der ligger nu, og det, der lå i sidste uge, at vi har ændret standpunkt på integrationsloven.

Så var fru Pia Kjærsgaard generelt meget utilfreds og ville blive ved med at forfølge os. Jamen der er nok den afgørende forskel på fru

Pia Kjærsgaard og fru Pia Kjærsgaards parti og så Venstre, at vi godt vil have resultater, og vi synes faktisk, at vi har opnået mange resultater i denne her sag.

Jeg ser også, hr. Søren Søndergaard nikker – nok ikke begejstret – men det er en konstatering, at en lang række af de punkter, der har stået på V's og K's beslutningsforslag gennem årene – jeg ser, at hr. Søren Søndergaard nikker endnu mere – faktisk er opfyldt nu, og det er vi godt tilfredse med. Vi er ikke nået langt nok, men vi foretrækker resultater og samarbejde frem for at stå og se fornærmede ud nede i hjørnet.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Men tænk at skulle lade sig nøje med en nikken fra hr. Søren Søndergaard fra Enhedslisten. Det er det, der i øjeblikket tilfredsstiller fru Birthe Rønn Hornbech og Venstre. Det synes jeg godt nok er sølle. Kan man virkelig komme så langt ud?

Det resultat, som Venstre har opnået, er, at Venstre har lukket munden på sig selv. Uanset om Venstre kommer med forslag den 5., 6., 7., 8., 9. eller 10. oktober eller engang i november eller december eller januar, har Venstre lukket munden på sig selv. Det er det resultat, der er opnået.

Og så er resultatet vel også, at vi på det nærmeste her i dag kan sige farvel til indenrigsministeren. Det er min fornemmelse. Det, indenrigsministeren blev sat til, er gået igennem med god hjælp fra Venstre. Det var det, der var hensigten. Det er det, der er opnået. Selv om Socialdemokratiets ordfører nok synes, at hun bliver nødt til at vise lidt utilfredshed her fra talerstolen, tror jeg såmænd, at der er stor tilfredshed i Socialdemokratiet.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Birthe Rønn Hornbech, og derefter går jeg videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg vil såmænd bare sige til fru Pia Kjærsgaard, når det nu skinner igennem, at munden skulle være lukket på mig, at hvis det er på det niveau, der argumenteres i Dansk Folkeparti, må jeg sige: Der er jo ikke én her i salen, der tror på, at munden er lukket på mig.

Bendt Bendtsen (KF):

Der er ingen tvivl om, at der er stor forskel på det, der er konservativ udlændingepolitik, og det, som er regeringens udlændingepolitik.

Ændringsforslagene havde vi til behandling i salen i går, og med de skingre indlæg, vi har hørt i dag, var der måske nogle partier, som glemte at fremsætte forslag til ændring af udlændingeloven. Og jeg vil da gerne sige i disse VM-tider, at i Det Konservative Folkeparti har vi valgt at spille med på banen. Man kan vælge at stille sig ude på sidelinjen og råbe op uden at have indflydelse på spillet. Men det betyder jo ikke, at vi ikke, når vi kan sætte et nyt hold, kan skabe flere resultater.

Vi er gået ind i den her debat, fordi vi ville skabe resultater, og i debatten i går blev det jo også klart tilkendegivet flere steder fra, at der var markante borgerlige resultater i de ændringer til udlændingeloven.

I går diskuterede vi, om vi skulle have opstrammet de facto-reglerne for at minimere tilstrømningen til landet af fremmede. Fru Pernille Frahm spurgte så, om det var, fordi vi fra konservativ side ville minimere tilstrømningen. Ja, vil jeg gerne sige, det var det.

Der blev også spurgt i går, om vi ville komme med nye forslag senere. Ja, det gør vi. Og jeg vil gerne sige til fru Pia Kjærsgaard & Co., at når vi har muligheder for at stramme op på det her område, så gør vi det.

I går talte vi også om, at flygtninge ikke skal være indvandrere i løbet af tre år. Det var derfor, Venstre og De Konservative havde et 7-årskrav, og det blev vi stemt ned på. Vi må konstatere, at det var der ikke politisk flertal for.

Boligdelen, som var inde i forhandlingerne, blev vi også stemt ned på.

Det er klart, at vi ønsker en forstærket indsats i nærområderne, hvor flygtningestrømmene opstår, og vi ønsker et stop for ulandshjælp til de lande, som ikke vil modtage egne statsborgere.

Jeg vil gerne sige, at i Det Konservative Folkeparti er vi hverken til den åbne ladeports politik eller til det modsatte. Vi går ind for en hård, men retfærdig politik på det her område. Og når vi ser på resultatet af forhandlingerne omkring den nuværende udlændingelov, omkring de stramninger, der er kommet ind, er det klart, at der er kommet en stramning af kravet for at få tidsubegrænset opholdstilladelse.

Et af de lodder, der har vejet meget i vægtskålen for Det Konservative Folkeparti, er de

helt markante stramninger, der er omkring udvisningsreglerne for kriminelle udlændinge. Vi har diskuteret det mange gange her i salen. Der er ingen tvivl om, at familien Danmark ønsker opstramninger på det område, og jeg vil da gerne se nogle af de partier på den yderste højrefløj, der ikke kan stemme for det her. Så har vi da i hvert fald lidt at diskutere på sigt. Vi er gået efter at få resultater; det har vi fået.

Der er også opstramninger i forsørgelseskravet; der er stramninger af straffen for menneskesmugling; der er en løbende vurdering af forsørgelseskravet. Vi kan tage rækken. Der er nogle opstramninger omkring udlændingeloven, der gør, at fremmede, der kommer hertil, ikke bliver lagt for had, og de få, der misbruger reglerne, tager vi hårdere fat om.

Derfor har vi i Det Konservative Folkeparti besluttet, at vi stemmer ja til ændringerne af udlændingeloven, og når jeg så går over til integrationsloven, vil jeg gerne sige, at tingene hænger sammen. Vi mener, at de to love hænger utrolig meget sammen, og derfor har vi også været meget optaget af, at de mennesker, der får lov til at blive i Danmark, så hurtigt som muligt skal lære at klare sig og sine, og vi mener egentlig, at der er utrolig mange gode elementer i integrationsloven på det her område.

Allerede i august 1997 fremlagde Det Konservative Folkeparti sit forslag til integration, og deri er en hel del af de elementer, der ligger her med øget undervisning i dansk, med øget aktivering, og hvis man ikke ønsker at deltage, skruer det offentlige i for hanen. Der er ingen tvivl om, at det gør vi, fordi vi mener, det er positive elementer.

Når det er sagt, vil jeg gerne sige, at i Det Konservative Folkeparti var vi dybt, dybt skuffede over den opførsel, vi så fra Det Radikale Venstre. Vi var klar til at sige ja, vi var klar til at slå sømmene i forleden torsdag, da man så løber fra den del af aftalen, der har med boligdelen at gøre.

Så siger man: Jamen er det ikke et forslag i udlændingeloven? Jo, det er det. Det er et forslag i udlændingeloven, men det får jo betydning for det antal boligsociale lejligheder, som en kommune nu engang har til rådighed.

Derfor er vores stillingtagen i dag, at vi vil undlade at stemme til integrationsloven. Vi bærer selvfølgelig den her lov igennem, som der blev sagt, når vi ikke går imod den, men jeg vil sige, at der er så mange positive elementer.

Endnu en gang: De mennesker, der har fået lov til at være i Danmark, skal behandles ordentligt. Så hurtigt som muligt skal de lære at klare sig og sine, og det er anledningen til, at vi fra konservativ side har valgt den stillingtagen.

Der er også alt for mange usikkerheder i den flygtningesituation, vi har i Danmark på det her område. Der er masser af kommuner, der står over for ikke at ville modtage flygtninge på nuværende tidspunkt, fordi man forventer, at der kommer en løsning.

Vi vil ikke, som Det Radikale Venstre gjorde, tage de mennesker som gidsler i den her sag, og derfor ønsker vi, at der bliver en afslutning på udlændingepakken. Derfor har vi som sagt valgt at stemme for ændringerne i udlændingeloven og undlade at stemme til integrationsloven.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Arne Melchior for en kort bemærkning og derefter fru Pia Kjærsgaard.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Citat fra hr. Bendt Bendtsens tale: »hård, men retfærdig«. Sådan er flygtninge- og udlændingepolitikken hos De Konservative. Det er næsten ord til andet det, som hr. Helge Adam Møller sagde fra dette sted for en tre år siden, da han var retsordfører og gik op og sagde »stram, men retfærdig«. Og så sagde han »færdig«. Så behøvede han egentlig ikke sige mere, men han brugte sin taletid alligevel.

Så gik jeg op og sagde, at sådan behandler man vist forbrydere – hårdt, men retfærdigt – men sådan behandler man altså ikke flygtninge. Sådan behandler man ikke mennesker i nød. Selv den ret så skrappe fru Birthe Rønn Hornbech kunne bruge ordet humanitær, men det kan hr. Bendt Bendtsen, som vi ellers har hørt skulle være en fordel som ordfører på dette område, ikke strække sig til. Skulle vi se at få det indhentet? Ellers får du det ikke rart med dig selv. Undskyld, hr. formand. Det var en fejltagelse, at jeg kom til at dusse. Undskyld.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Må jeg godt spørge hr. Bendt Bendtsen: Hvor mange færre flygtninge tror De Konservative vil komme til Danmark, efter at den her lov bliver gennemført mere eller mindre med De Konservatives stemmer? Altså, loven bliver gen-

nemført, ingen tvivl om det, men hvor stor vil begrænsningen af udlændingetilstrømningen være? Har hr. Bendt Bendtsen gjort sig nogen tanker om det?

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Fru Pia Kjærsgaard spørger, hvor mange færre. Det er der ingen i denne sal der overhovedet kan svare på, fordi antallet af flygtninge i Danmark og til Danmark er jo afhængigt af, hvad der sker ude omkring i verden. Det er bl.a. derfor, at vi i Det Konservative Folkeparti ikke har været blege for at stille frivillige danske soldater til rådighed i de områder, hvor flygtningestrømmene opstår, så flygtningestrømmene bliver minimeret. Det kunne være, Dansk Folkeparti kunne lære lidt af det.

Pernille Frahm (SF):

På forsiden af Politiken i dag kan man læse et eksempel på, hvordan Udlændingestyrelsen på helt egen hånd formentlig forsøgte at invitere en somalisk krigsforbryder til Danmark uden at orientere det politiske niveau, uden at orientere den daværende indenrigsminister. Det er et eksempel på Udlændingestyrelsens egenrådighed. Den lov, vi behandler i dag, giver en lang række nye kompetenceområder til Udlændingestyrelsen. Er det virkelig forsvarligt?

I debatten her har jeg ikke villet gå op og tage korte bemærkninger. Jeg synes, debatten mellem de borgerlige partier og Fremskridtspartiet og hr. Arne Melchior er et meget godt eksempel på, hvad vi nu kan vente os.

Man har forsøgt at kompromisere med det kompromisløse. Man har forsøgt at lave et såkaldt nationalt kompromis om udlændingepolitikken. Man har givet en lang række indrømmelser til Venstre og De Konservative, som så alligevel har holdt os i uvished om, hvorvidt denne pakke skulle gå igennem eller ej. Og det, der har holdt os i uvished, har været et spørgsmål om, om en lejlighed skulle have et eller to værelser, før man kunne få familiesammenføring.

Er det et udtryk for et ansvarligt samarbejds-klima? Er det udtryk for ansvarlighed omkring et område, der er så vigtig?

Venstre og De Konservative vil ikke afholde sig fra at forlange yderligere stramninger efter dette. Det nationale kompromis om udlændingepolitikken er således faldet til jorden. Man kan ikke mætte det umættelige ønske om færre

opholdstilladelser. Det, vi får igennem med denne lov, er alene at genere en i forvejen meget vanskeligt stillet minoritet.

Jeg anbefaler, at man giver sig tid; jeg anbefaler omtanke omkring udlændingepolitikken; jeg anbefaler, at vi trækker forslaget tilbage, at vi standser og ikke vedtager loven nu, men giver den en ordentlig behandling efter sommerferien.

Jeg tager de to love under et og behandler dem sammen, for vi har jo lang række sager:

Integrationsprojektet er udeblevet, og det på trods af, at vi har en betænkning på over 600 sider, som er udarbejdet af en lang række personer, som i over 2 år har siddet og arbejdet med det. Den lov, som skulle handle om integrationen, mangler helt forståelsen for gensidigheden i integrationsprocessen.

Integrationsydelsen vil ikke fremme integrationen, men vil i stedet betyde yderligere marginalisering. Derfor er integrationsydelsen af flere blevet kaldt en isolationsydelse, og det er nok en mere præcis betegnelse.

Den meget stramme økonomi, som man påfører de nyankomne, vil kræve usædvanlig kreativitet i forhold til de ydelser, som de stadig væk kan opnå som supplement. Er det dét, man mener, når man siger, at man ikke vil klientgøre denne gruppe? Tror man ikke snarere, at resultatet vil blive, at vi får en lang række eksperter i bistandsydelser, at vi får en lang række mennesker, som bliver eksperter i at klare sig for så lidt?

Integrationsydelsen skulle føre til en yderligere motivation for at blive aktiveret, for at komme i gang. Det er et interessant synspunkt. Vil det sige, at man kunne overføre det princip til andre områder? Hvorfor ikke til de arbejdsløse? Tror man virkelig på, at man kan få aktiveret denne gruppe mennesker uden de almindelige muligheder for løntilskud? Giver det mon virkelig flere job? Vi taler jo om en gruppe, der i forvejen er hårdt ramt af arbejdsløshed.

Jeg mener, at det forslag er uigennemtænkt, og jeg mener, at det burde laves ordentligt; jeg mener, at vi burde starte forfra, og jeg mener, at regeringen burde gøre det sammen med venstrefløjen.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal blot lige høre, om jeg forstod formuleringen »de i forvejen hårdt ramte« rigtigt, for nu har vi jo flere gange hørt fra bl.a. SF's side, at

de udlændinge, der er i Danmark, er en gruppe, der i forvejen er hårdt ramt, og som har det forfærdeligt, og at det er synd for dem.

Jeg vil gerne høre, om SF virkelig mener, at de flygtninge, som er kommet til Danmark, har det så forfærdeligt, eller om det ikke i virkeligheden er sådan, at de flygtninge, som ikke er kommet til Danmark, er dem, der har det værst, og om vi ikke i stedet for at vælge at forgyldte nogle få her i Danmark skulle sprede ressourcerne og dermed hjælpe nogle flere. Der er jo millioner af flygtninge i verden, som ingen hjælp får. Så kunne de penge, vi bruger i Danmark, ikke være brugt lidt bedre?

Spørgsmålet til SF's ordfører er altså: Er det virkelig en gruppe, der er så forfærdelig hårdt ramt; er det virkelig er så synd for dem? Forholder det sig i virkeligheden ikke omvendt: at det bestemt ikke er synd for dem, der netop er kommet til Danmark?

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg giver SF's ordfører fuldstændig ret med hensyn til den magt, som Udlændingestyrelsen får via disse lovforslag, for hvis man læser L 60, står det jo hele tiden, at Udlændingestyrelsen har magt til dit og magt til dat.

Hvor er det demokratiske indseende med Udlændingestyrelsen? Er det sådan, at vi her i Folketinget kan gå ind og sige, at de og de sager skal behandles sådan og sådan? Er vi i virkeligheden det demokratiske overhoved for Udlændingestyrelsen, eller ender sagerne dér?

Udlændingestyrelsen får jo en slags overdomstolsret over for kommunerne med hensyn til placering og bosættelse osv., så hvordan kan vi få hånd i hanke med den?

Og Venstres ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech, talte netop om, at hun ville have indseende med den procedure, der nu skal i gang, men jeg er bange for, at fru Rønn Hornbech ikke har nogen magt til at gå ind i det system.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Henrik Svane for en kort bemærkning og derefter fru Pernille Frahm.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Selv om det er L 59, vi beskæftiger os med nu, finder jeg anledning til lige at gå over til næste punkt, L 60, og spørge fru Pernille Frahm, om SF ikke synes, det er en god idé at gøre det, som

Dansk Flygtningehjælp har ønsket sig igennem mange år, nemlig at ændre integrationslovgivningen sådan, at flygtninge i integrationsperioden kan aktiveres fra dag nul.

Og jeg spørger, fordi jeg hører fru Pernille Frahm sige, at der ikke vil blive en bedre integration med det nye forslag, altså L 60, og det kan jeg ikke forstå kan have nogen rimelighed, for nu får kommunerne netop ansvaret og kan dermed direkte integrere flygtningene på arbejdsmarkedet gennem aktivering i erhvervspraktik fra dag nul.

Er det ikke et stort fremskridt, også i forhold til den gensidige proces, som integrationen er, at netop ikke kun flygtningene skal lade sig integrere, men at også vi som civile danskere skal tage imod dem, for dér må arbejdspladsen da være et godt afsæt for en fornuftig integration?

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Til hr. Tom Behnke, som spørger, om flygtningene ikke ville være bedre stillet ved at blive hjulpet i hjemlandet:

Nogle af dem er simpelt hen ikke i stand til at få den hjælp i hjemlandet, som de har brug for. Og de, der er her i landet, er faktisk dårligere stillet end danskerne, for der er en højere ledighed blandt de etniske minoriteter, og de har været tvunget til at flygte fra deres hjemland, og nogle af dem har været udsat for tortur.

Og hvis hr. Tom Behnke virkelig mener det med, at vi skal hjælpe flere i deres hjemland, alvorligt, forventer jeg, at Fremskridtspartiet snart kommer med et forslag om, at vi skal forøge midlerne til ulandsbistanden på årets finanslov.

Hr. Henrik Svane spørger, om jeg ikke synes, det er en fordel, at man bliver aktiveret fra dag nul.

Selvfølgelig er det en fordel, at man bliver aktiveret fra dag nul, hvis det fører til arbejdspladser. Men jeg har ikke kunnet få noget svar på, hvordan man forestiller sig at der kommer flere arbejdspladser ud af, at der bliver dårligere forhold for arbejdsgiverne. Og i forvejen er det en gruppe, der er ramt af ledighed, og det på trods af, at der ellers er muligheder for at give løntilskud, og hvad ved jeg, men det kan man jo ikke gøre i denne her situation.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg hørte fru Pernille Frahm sige »dårligere forhold for arbejdsgiverne«. I hvilken del af de her to lovforslag udvirktes der dårligere forhold for arbejdsgiverne? Jeg kan ikke selv finde det.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Man fjerner de sædvanlige muligheder for lønpuljer og jobtilskud, og hvad ved jeg, der er i aktiveringslovene, og det giver dårligere forhold for arbejdsgiverne.

Pia Kjærsgaard (DF):

Når man hører alle de her politikerfloskler om at spille med på banen, kommer man til at tænke på, at der også er noget, der hedder: Det var ikke noget særlig godt resultat, men der var flertal for det, og så langt kunne vi blive enige. For det hedder det mere og mere her i Folketinget, synes jeg, og det er tilsyneladende det, Venstre og De Konservative har ment at man skulle være.

Det har jo faktisk utrolig længe ligget i luften, at denne lov nok ville blive gennemført. Der har måske været lidt mystik med hensyn til, om man ville ende med at undlade at stemme eller stemme for, og den mystik har Venstre og De Konservative jo bidraget meget til, men i virkeligheden er der ikke rigtig nogen, der i fuldt alvor har troet, at det ville ende med, at Venstre og De Konservative ville stemme imod, så loven ikke blev gennemført.

Det er jo også sådan, at man allerede nu er begyndt at disponere ude i kommunerne og søge ekstra ansættelser, eksempelvis fra Flygtningehjælpen, fordi det nu er kommunerne, der skal klare det hele. Og det har man faktisk gjort igennem lang tid, og man er også begyndt at tale om at oprette integrationsråd.

At de skal oprettes, er et af elementerne i det her forslag, og hvordan man får sat dét i værk, er man begyndt at drøfte vildt i kommunalbestyrelserne. Så på en eller anden måde har man nok haft en meget klar fornemmelse af, at det ville ende sådan her på Folketingets sidste arbejdsdag.

Der kan måske også ligge nogle andre overvejelser bag det, for det var jo sådan, at Venstre og De Konservative i forbindelse med pinsepakken stod og råbte op ude på sidelinjen – er det ikke sådan, det hedder, hvis man ikke sidder med ved bordet, for nu at holde sig til

flasklerne? Og så kan det da godt være – jeg har svært ved at tænke på den måde, men det kan da godt være, at det er sådan – at Venstre og De Konservative, da de stod derude på side-linjen, følte, at nu måtte de være med på banen. Det hørte vi jo meget om hele dagen i går.

Og hvad var det næste mål så? Det var integrationsloven. Og så blev man jo nærmest nødt til at sige ja, fordi man så nødig ikke ville være med, så skidt være med, om det er skidt!

I den forbindelse vil jeg også lige nævne nogle af de ting, som fru Birthe Rønn Hornbech ridsede op med hensyn til de såkaldte stramninger, f.eks. i forhold til Udlændingestyrelsen:

Hvad sker der, hvis kommunerne ikke selv kan klare det? Hvilken kompetence har Udlændingestyrelsen så? Er det ikke nøjagtig den samme kompetence, som der var i forslaget, da det blev fremsat første gang: Så kan Udlændingestyrelsen gå ind og opkøbe boliger, og så er der en tvangsfordeling, altså fuldstændig det samme, som vi har diskuteret hele vejen igennem.

Og med hensyn til spørgsmålet om begrænsningen af familiesammenføringerne glemmer man at sige, at det bare drejer sig om forældrene. Og hvor mange drejer det sig om på årsbasis? 20-40 stykker eller noget i den retning? Det synes jeg også man skylder at fortælle i stedet for at lade, som om det her er en gevaldig stramning.

Det er simpelt hen grotesk, og jeg kan godt sige, at selv om vi nok har vidst i Dansk Folkeparti, at det ville ende sådan, er vi alligevel utrolig skuffede. Og derfor vil jeg spørge Venstre og De Konservative: Hvor er oppositionen egentlig blevet af, altså den opposition, der burde være til den socialdemokratisk styrede regering, hvor er den henne? Går den og putter sig ude i sidegangene og synes, den nu bare skal være med ved bordet, så skidt være med, hvordan det tegner sig? Og så på sådan et vigtigt område, som i den grad har præget debatten!

Jeg kan garantere, at Dansk Folkeparti vil fremsætte de nødvendige lovforslag og beslutningsforslag og stille de nødvendige forespørgsler – med garanti – og at vi selvfølgelig fortsat vil prøve at påvirke Venstre og De Konservative. Men der ligger jo desværre nok en meget stor begrænsning i det, når nu Venstre og De Konservative har besluttet sig til at stemme for, for så er udlændingedebatten død her, mener man. Men jeg skal garantere for, at det vil den fortsat ikke være rundt omkring i for-

samlingshusene, på gadehjørnerne, i butikkerne, til selskaberne og i familierne, og det er naivt, hvis man forestiller sig dét med hensyn til de her lovforslag.

Arne Melchior (CD):

Som CD har meddelt i betænkningerne, stemmer vi for begge de to lovforslag, som her er til behandling.

Fru Birthe Rønn Hornbech sagde, at vi kun har fået det næstbedste, og det kan jeg da godt være enig med hende i, men det må man jo ofte nøjes med. Der er tilmed et gammelt mundheld, der siger, at det bedste ofte er det godes fjende. Og hvis man ikke vil lade sig nøje med andet end det allerbedste eller den allerbedste, så risikerer man at få noget, der er meget, meget ringere.

Og nok set igennem lidt andre briller end fru Rønn Hornbechs finder vi da heller ikke, at dette lovgivningskompleks på nogen måde er ideelt eller perfekt, men vi har altså et overordnet synspunkt, som jeg også gav udtryk for den 22. januar, da vi første gang behandlede disse ting her i salen, nemlig at nok er nok: Nu har disse ting været i spil i næsten et år, i hvert fald siden vi i oktober fik en ny indenrigsminister. Og det spil handler altså hverken om kroner og øre eller om procenter eller om varer eller gods, men faktisk om mennesker, og det handler om mennesker, der har det mere ondt, end de fortjener, og mere ondt, end vi bryder os om at have det. Og hvis vi havde det tilsvarende ondt, ville vi nok udbede os en noget finere behandling, end Danmark i øjeblikket yder de pågældende mennesker.

Og jeg vil godt gentage, hvad jeg tillod mig at sige i min tale den 22. januar:

Tænk, hvis det var fru Birthe Rønn Hornbech eller undertegnede eller enhver af dem, der er til stede her, som måtte flygte fra sit land – sådan noget er jo set før, og det har som regel ikke været det danske folks eller de danske loves fejl, men deres fejl, som havde magten her i landet på det tidspunkt – og vi så kom til grænsen for det land, vi søgte tilflugt til, og der så stod en gendarm med et skilt og sagde: Stop, hertil og ikke længere! Vor kvote – som fru Pia Kjærsgaard plejer at elske at sige det: vor kvote – af flygtninge, af stakkels mennesker, som vi kan optage, er slut for i år; den er opbrugt. Så kom igen om et halvt års tid, når det er blevet et nyt år, så skal vi se, om vi kan vise dig barmhertighed.

Så jeg må sige, at nok er nok. Og jeg appellerer, så inderligt jeg kan, til Venstre og De Konservative, som ikke er uden hjælpssomhed i dag, og det skal der sandelig være reverens for, om at beslutte sig til – og det behøver jeg ikke at få svar på – at nu skal den sag have ro.

Ikke sådan at forstå, at der er noget, der er forbudt at sige, eller at der er censur i dette land; enhver kan holde de møder, enhver vil, og sige og skrive osv., hvad enhver vil, men lovgivningsmagten kan jo ikke beskæftige sig med alle emner hele tiden.

Og der er tre gode grunde til, at nu må nok være nok:

Den ene grund er, at alle de mennesker, der skal arbejde i de systemer, medarbejderne, må have en tro på, at nu skal de systemer fungere i nogen tid, ellers kan vi ikke forvente, at de med tilstrækkelig iver og lyst og hengivenhed og dygtighed skal gøre deres bedste for at få disse ting til at fungere.

Den anden årsag til, at vi må holde en debatpause, er hensynet til den hjemlige stemning. For der oppiskes her nogle følelser, som altid går ud over de samme, også når det ikke er ønsket af dem, der holder talerne og holder principperne højt. Så der er brug for en pause, hvor vi implementerer de love, som bliver vedtaget i dag, og giver dem en chance og ser dem an og ikke laver dem om ustandselig og ikke bliver ved med at stille forslag, som vi ved bliver nedstemt alligevel, for ellers gavner vi ikke det, som de pågældende partier vil, men skader en hel masse andre.

Og det tredje hensyn – og det er naturligvis det mest afgørende – er de tusinder af menneskeskæbner, som det drejer sig om.

Jeg ved ikke, hvor mange af mine kolleger herinde der overhovedet kender sådan nogle mennesker, men det er der da en del der gør, og de, der gør, vil give mig ret i, at de idelige debatter og skrækelige påstande – som når fru Rønn Hornbech siger, at man vil hæve hver enkelt sag op på et principielt plan – for de mennesker, som har det langt ringere, end nogen af os her til stede har det, virker som et spyd eller en kniv i synet eller i nakken og giver dem knopper på både krop og sjæl. Og det eneste, det i hvert fald ikke giver dem, er fred og ro til at gøre det, som vi forventer af dem: at opføre sig ordentligt og lære de danske regler og det danske sprog.

Det er i det hele taget store krav, der stilles til de mennesker: Danmark skal ikke være et ind-

vandrerland. De skal sandelig i 7 år gå rundt og være flygtninge, er der nogle der siger, for ellers er de jo ikke rigtige flygtninge, så er de jo indvandrere.

De skal altså i 7 år gå rundt og ikke lære dansk og ikke kunne deltage i et normalt samfundsliv og ikke have et normalt familieliv! Der er faktisk mennesker, der går her på fjerde, femte og sjette år, og nogle af dem er børn, som, fra de er 10, til de er 16 år, ikke har været i skole én eneste dag, for det har de ikke ret til.

Og det er næstekærligheden og humaniteten, der giver sig sådanne udslag: De har det svært, og de skal opføre sig ordentligt, men de skal sandelig have et skilt om halsen, hvor der står flygtning, ikke indvandrer! Du skal vente; du har ganske vist været her i 5 år, nå ja, men vent så i 2 år til, så skal vi se, hvordan det går hjemme i dit oprindelsesland, og så skal vi se, om vi kan sende dig ud med en etiket om halsen!

Ja, jeg synes nu, de skal have fred.

Der er så mange dejlige mennesker i det her Ting, og der findes dårligt nok en mere glad og taknemlig og stolt dansker end mig, og jeg er lige så glad for at være medlem herinde og for dette Tings virke, men i disse sager er det, som om partitaktikken råder: De Radikale skal lige have en over snuden.

Jamen så find dog en anden lejlighed til at give dem den, hvis man har lyst til dét! Og det kan der måske være grund til, for hvem fortjener ikke dét af og til, talerne inklusive, men behøver det lige at være i denne her sag, man skal hævde sig og sige: Når man driller os, skal vi nok også vide at drille tilbage igen? Og De Radikale klarer sig såmænd nok, men dem, det går ud over, er flygtningene.

Fru Pernille Frahm sagde noget smukt i går: Hun sagde, at man skal gå efter holdninger. Og hun roste Venstre for at pleje at gøre det, og det gør fru Pernille Frahm og hendes parti også klart i mange ting og også i denne sag, og det vil jeg også gerne gøre.

Jeg holder ikke så meget af ideologi, men jeg holder meget af holdninger, for holdninger skal være det udgangspunkt, man bygger sin stilningtagen og sine handlinger på. Men selv med det skal man være lidt forsigtig: For meget og for lidt fordærver som bekendt alt, og det kan altså ikke nytte, at man vil hæve fanen så højt, at man slipper jorden med fødderne, for så kommer man op at svæve i et tomrum.

Det er årsagen til, at CD trods en række betænkeligheder stemmer for disse lovforslag,

og at vi stemmer for, beder om og henstiller, så indtrængende vi kan, om, at vi i nogle år frem kan samarbejde på en tillidsfuld måde om disse ting i stedet for at sætte nogle medmennesker i vanskelige situationer i deres liv og dagligdag og sætte deres skæbne på spil og i turbulens igen og igen. Og jeg tror, det har været intentionerne hos indenrigsministeren.

Og jeg vil sige tak til indenrigsministeren for de pæne ord i går. Dem fortjener indenrigsministeren sandelig tilbage, for han har ikke haft en morsom start herinde. Og jeg synes, han skulle tage et par år mere, men det kommer jo ikke mig ved; det finder han nok ud af sammen med sin kone og statsministeren.

CD er for – det er ikke godt nok, men vi har jordforbindelse, og vi skylder de mennesker, som den lovgivning handler om, at nu må det have en ende.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg må sige, at jeg finder hr. Arne Melchior indlæg ganske besynderligt på flere måder: Vores kritik af De Radikale går ud over flygtningene!

Jeg ved jo, at hr. Arne Melchior er i besiddelse af klassisk dannelse, så det vil jeg sammenligne med den gamle historie om, at det er budbringeren, man slår ihjel. For det er jo ikke os, der har ændret holdning, det er jo ikke os, der er sprunget fra en aftale; det er jo os, der har forsøgt at holde fast, og det er De Radikale, der har ladet det gå ud over flygtningene.

Så vil hr. Arne Melchior, som vist har en fortid i den skrevne presse, have en debatpause, for debatten skader udlændingene!

Det er da noget, som hr. Arne Melchior og jeg bestemmer, om den altid skader udlændingene, og jeg tror nok, det vil være hr. Arne Melchior, der bryder tavsheden først. Og kunne vi ikke begge to komme i den situation, at der var indlæg i dagspressen, hvor vi begge to – som jo alligevel har noget tilfælles – måtte sige fra? Og skulle vi så have en debatpause?

Og hvorfor skulle debatten altid skade udlændingene. Jeg husker en debat om bosniere, hvor jeg inviterede Venstres borgmestre, og hvor jeg også inviterede den daværende socialdemokratiske indenrigsminister, fru Birte Weiss, og vi holdt et møde, hvor vi følte, at der var en fælles opgave, som vi i fællesskab gik ind for. Og den integrationsopgave, som vi står

over for nu, er også en fælles opgave, så hvorfor må vi ikke tale om den?

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Historien om budbringeren kender jeg udmærket, men jeg kan ikke se, hvem der er budbringer i denne sammenhæng. Det kan jeg ikke se, for jeg har kun appelleret om, at forholdet – på grund af de misforståelser og fejl, der er eller ikke er forekommet – mellem regeringen på den ene side og V og K på den anden side ikke bør være afgørende for éns stemmeafgivning i denne sag og ikke bør komme de mennesker, som lovgivningen handler om, til skade, og derved slår jeg ikke nogen budbringer ihjel, og jeg freder ikke nogen skyldig.

Jeg kunne ikke forstå det, fru Birthe Rønn Hornbech sagde om, at hvad der er godt for flygtninge, bestemmer fru Birthe Rønn Hornbech og jeg og andre herinde åbenbart. Og det er ikke det, at man ikke skal kunne diskutere udlændingsproblemer, for det er da klart, at der stadig vil være en løbende debat. Men min opfattelse er altså den, at efter at denne lovgivning har været diskuteret i et år, skal de mennesker så ikke vide mere end et år frem ad gangen, hvilke rammer de kan fungere inden for, og hvilke regler der er gældende for dem?

Fru Rønn Hornbech skulle dog prøve at sætte sig ind i, hvad det betyder for et menneske, der på forhånd er løsrevet fra sit klima, fra sit sprog, fra sit netværk, fra sin familie og fra sit fædreland, samtidig hvert år at få at vide, at grundlaget for, at det må være her, og måden, det skal være her på, og de ting, det skal gøre, kan ændres hvert eneste år.

Det tror jeg vi kan blive enige om. Og lad os bare sammen deltage i nogle avisdebatter og sætte tingene på plads. Det ser jeg frem til, og jeg tilbyder samarbejde om en kronik.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Ja, talerstolen står her endnu, men jeg kan ikke forstå, at man ikke kan diskutere det her emne på en aldeles saglig måde, uden at gøre det på den måde, som hr. Arne Melchior altid diskuterer det her emne på.

Jeg synes, det er for meget; jeg synes, det simpelt hen er for primitivt, hvis jeg må have lov at sige det. Og jeg synes ikke, at man kan være bekendt at indtage den attitude i en folketingsdebat, som hr. Arne Melchior indtager, for

det her emne er ikke anderledes end alle mulige andre emner.

Det, som jeg mener er problemet, er, at CD overhovedet ikke har nogen politik på det her område, men bare siger ja og ja og ja og ja, og det er ingen politik. For jeg har aldrig oplevet det anderledes end i det indlæg, som hr. Arne Melchior holdt her, måske bortset fra nogle omskrivninger frem og tilbage.

Første næstformand (Birte Weiss):

Hr. Arne Melchior. Og derefter går vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

I lighed med fru Pia Kjærsgaard bestemmer jeg selv min attitude og min sprogbrug og mit nervesystem og det hele. Det bestemmer jeg selv suverænt over, og det tilkommer ikke fru Pia Kjærsgaard at kassere det. At hun ikke synes om det, kan jeg kun glæde mig over. Det er jeg helt tilfreds med.

Når jeg tager ordet i det hele taget, er det for at sige, at det ikke skal stå alene, stå uimodsagt, at vi ikke har nogen politik. Vi har givet udtryk for vores politik i så mange taler både herfra og ude i landet og i så mange artikler og programhæfter. Og vi har forholdt os til lovforslag, og vi har og å forholdt os til de to lovforslag, som det her drejer sig om, og vi stemmer ja til nogle lovforslag og nej til andre. Hvorved der ganske klart og oplagt tegner sig en politik for enhver, der kan læse og høre, men det er selvfølgelig også en forudsætning.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg kan ikke lade være med på det håndværksmæssige plan at udtrykke en faktisk ret stor beundring for Venstre og De Konservative; det må jeg sige. For det resultat, vi har her i dag, er fuldstændig forudsigeligt, og det har været fuldstændig forudsigeligt hele vejen igennem, men alligevel er det lykkedes Venstre og De Konservative – og de har oven i købet fået en del af pressen til at hoppe på det – at skabe tvivl om, hvorvidt de ville støtte de stramminger, der ville blive lagt frem her. Selvfølgelig ville de da det.

Hvorfor har Venstre og De Konservative hele tiden villet sikre, at denne her lovgivning kom igennem? Det har de selvfølgelig villet, fordi den lovgivning – som de også selv siger det – udtrykker Venstres og De Konservatives poli-

tik. Ja, faktisk kan man gå en smule videre og sige, at den også udtrykker den politik, som er fremlagt af Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet.

Og det er en holdning, som tager sit udgangspunkt i, at når der kommer flygtninge til Danmark, så er det sikreste at møde dem med mistro, med formynderi og med kontrol, for så er man i hvert fald sikker på, at hvis de skulle gøre noget galt, er man forberedt på det. Og den måde, man konkret gør det på, er, at man laver forskelsbehandling – forskelsbehandling, når det gælder boligkrav, men også når det drejer sig om udlændinge, der er kriminelle, laver man forskelsbehandling.

I Enhedslisten synes vi selvfølgelig, at kriminelle skal straffes, men vi kan ikke forstå, hvorfor udlændinge, der er kriminelle, skal straffes hårdere end danskere, der er kriminelle. Det ønsker man med denne lovgivning, og det har man fået igennem.

Derfor er det selvfølgelig en kedelig dag, og det er ikke bare, fordi denne lovgivning bringer Danmark på kant med menneskerettighederne. De lærde kan så diskutere, om det er over kanten eller lige på afgrundens rand, eller hvad det er, men det er i hvert fald på kant med menneskerettighederne. Det er en lovgivning, der indfører diskrimination ved at give særlig lave ydelser til dem, der er på integrationsydelse. Det er en genindførelse af det stavnsbånd, som ellers har været afskaffet et par hundrede år.

Så vil nogle sige: Nå jo, men det går nok, for det går bare ud over de sorte, det går jo bare ud over de dér indvandrere og flygtningene. Men det er jo et meget stort spørgsmål, om det bliver ved med kun at være dem, det går ud over, for hvis man kan argumentere for, at folk, der er på integrationsydelse, så at sige selv skal betale nogle af de kurser med en nedsat ydelse, hvorfor kan man så ikke bruge den samme argumentation over for de danske bistanndsklienter? De skal jo også gå på forskellige kurser for at blive egnede til arbejdsmarkedet.

Hvis man kan bruge argumentationen om, at de skal have en bestemt bolig for at få mulighed for nogle rettigheder, hvorfor kan man så ikke også bruge den over for danskere? Jeg siger ikke, at det er regeringens intention, men der er lagt op til, at man også over for danskere kan sige: Vi kan gennemføre nogle ting, som kan betyde forringelser. Og man kan måske oven i købet fremstille det som en ligestilling med de

udlændinge, som allerede har de dårlige forhold.

På den måde er gennemførelsen i dag af de her lovpakker en sorgens dag. Det burde jo også være en sorgens dag for regeringen, for det mest positive, man kan sige om regeringen, er jo, at der har været et forsøg på at skabe et nationalt kompromis – ligesom hr. Arne Melchior går ind for et kompromis – der betyder, at man ikke hele tiden diskuterer enkeltsager, men forsøger at tage nogle lange træk i udlændingepolitikken.

Såfremt der har været sådan en intention i regeringen, må man jo bare konstatere, at den intention i dag ligger i ruiner. Regeringen har leveret stramningerne, og vi har fået kvitteringen fra V og K, men man har jo ikke fået modydelsen. Man har ikke fået modydelsen i form af, at V og K har sagt: O.k., så prøver vi i en periode at se, om den integrationslovgivning, der her er lavet, kommer til at fungere, og så holder vi ikke nogen større palaver om detaljer i udlændingepolitikken.

Tværtimod har vi fået et løfte om, at på hvert enkelt punkt vil diskussionen om udlændingepolitikken fortsætte med udgangspunkt i konkrete sager – med udgangspunkt i konkrete sager: Der er en eller anden udlænding, der har gjort et eller andet forkert, og så rejser man diskussionen herinde, om vi ikke skal gøre noget ved alle udlændinge!

Derfor bliver man jo nødt til at sige, at det er dilettantisk håndværk fra regeringens side. Det er dårligt politisk håndværk. Man har simpelt hen ikke fået, hvad man gik efter.

I går indgik jeg et væddemål med hr. Arne Melchior. En af hr. Arne Melchiors gode sider er, at hr. Arne Melchior altid tror på det bedste i mennesker. Det er en af de virkelig gode sider ved hr. Arne Melchior. Han tror også på det bedste i Venstre og De Konservative, og derfor var hr. Arne Melchiors position i det væddemål, at han troede på, at Venstre og De Konservative ikke ville stille forslag om stramninger i udlændingepolitikken helt frem til næste valg.

Min position var at sige, at Venstre og De Konservative allerede i næste samling ville stille forslag om stramninger i udlændingepolitikken.

Med den argumentation, de har lagt frem i dag, ved jeg ikke rigtig, om jeg vil stå ved det væddemål, for det vil jo næsten være som at tage bolcher fra småbørn. Det er jo fuldstændig klart, hvem der vil vinde. Jeg vil ikke være glad for at vinde, jeg vil måske blive beruset af det,

men jeg vil ikke være glad for at vinde. Men sagen er klar: Hr. Arne Melchior vil tabe sit væddemål, fordi der ikke er noget nationalt kompromis muligt med Venstre og De Konservative i det her spørgsmål.

Den eneste mulighed, der ligger, er den mulighed, der kan bestå i at føre en anstændig udlændingepolitik og vinde et flertal af den danske befolkning for den anstændige udlændingepolitik. Der har udviklingen måske ikke været helt så negativ. Jeg mener, at SF og Enhedslisten ofte har stået alene, når det gælder udlændingede-batten. Men jeg synes, at vi i denne sag har fået ualmindelig god hjælp af CD. Selv om CD stemmer anderledes end os, kan man sige, det egentlig er lidt underligt, fordi alle de argumenter, CD kommer med, har været på linje med dem, Enhedslisten og SF er kommet med. Vi ser meget positivt på, at Kristeligt Folkeparti også har valgt at sige fra over for de her stramninger.

Man kan altså sige, at der er kommet en stærkere strømning herinde for en human flygtningepolitik.

Jeg tror, den bliver endnu stærkere i den kommende periode. Jeg tror ikke, Det Radikale Venstre længe kan holde til at fortsætte denne politik. Jeg tror såmænd heller ikke, at Socialdemokratiet kan.

Jeg vil selvfølgelig ikke bruge Socialdemokratiet i Svinninge og deres åbne brev til statsminister Poul Nyrup Rasmussen om, at diskrimination er indført med den introduktionsydelse, som et afgørende bevis. Men det er da klart – og det ved man jo, når man snakker med socialdemokrater – at der er mange socialdemokrater, der er dybt beskæmmede ved den politik, som føres i øjeblikket. Derfor er det spørgsmålet, om Socialdemokratiet vil kunne holde til den i længden.

Og jeg vil sige, at selv i Venstre og blandt De Konservative er der medlemmer i Folketinget, som synes, at man skulle føre en human flygtningepolitik, og som ikke deler den aggressive linje, som er blevet kørt.

Så på trods af at vi i dag tager et kæmpe-skridt tilbage i dansk udlændingepolitik, på trods af at vi indfører diskrimination, på trods af at vi genindfører dele af stavnsbåndet, på trods af at vi laver en lovgivning, hvor man helt bevidst ved, at vi bringer os på kant med menneskerettighedskonventionerne, er der måske et lille håb forude, og det håb skal Enhedslisten i

hvert fald gøre alt for at arbejde for bliver opfyldt i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Til hr. Søren Søndergaard vil jeg gerne sige, at det er rigtigt, at der er mange ting i denne sag, vi er enige om. Men jeg synes, hr. Søren Søndergaard i denne sag går så præcist efter det ideelle, som i øvrigt ikke findes i denne her sammenhæng.

Det er så vigtigt for de mennesker, der er derude og skal leve med det, at det bliver vedtaget af et bredt, rimelig enigt Folketing. Det er så vigtigt, fordi de kommer fra nogle vilkår, hvor de ikke kender til et stabilt parlamentarisk system, og hver gang de hører nogen kæfte op om den sag her – og der bliver kæftet meget op – så er usikkerheden der.

Det er ikke særlig vigtigt for dem, om det er lidt mere til den ene eller den anden side. Det vil det være for os, fordi vi er forkælede på mange områder. Men for dem er det uhyre vigtigt, at der er rimelig ro og fred, fordi en melding fra en hvilken som helst politiker, der siger: I morgen skærer vi ned på det og det, eller nu sparker vi den og den ud eller forkorter det og det, giver dem et uroligt liv hver eneste dag.

Og jeg kan sige til hr. Søren Søndergaard: Jeg har oplevet at se de mennesker sidde om natten og ikke kunne sove, fordi de har hørt en radioavis, der er oversat til deres eget sprog. Derfor beder jeg hr. Søren Søndergaard om at gå med på en bredde og lade være med at søge det optimale i denne situation, for det er ikke til gavn for de mennesker, der skal leve med det til hverdag.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes for det første, at vi med de holdninger, der ligger i indlægget, endnu en gang får bekræftet CD's rigtige placering i det her spørgsmål.

Derudover vil jeg sige, at problemet er, at der jo ikke bliver noget bredt forlig. Hvis det var sådan, at der var udsigt til et bredt forlig, kunne man sige, at den idé, som er fostret om et nationalt kompromis om flygtningepolitikken, set ud fra det synspunkt kunne have en mening. Men hvor er det brede forlig henne? Bliver der i det hele taget et flertal i denne sal, som stemmer for den lovgivning? Mig bekendt vil det være et

mindretal i denne sal, som vil bære den lovgivning igennem – et mindretal! Kan man kalde det bredt, at et mindretal i Folketinget får vedtaget den politik, som skal gælde på det her område?

Så desværre: Det brede forlig er væk.

Og valget står ikke mellem et bredt forlig og det ideelle. Spørgsmålet er, om man vil arbejde for en human flygtningepolitik.

Vi har ikke stillet urimelige krav i denne sag. Jeg kan sige, at under førstebehandlingen stillede vi bare to enkle betingelser for, at vi ville gå ind i et konstruktivt samarbejde – to enkle betingelser. Vi sagde: Stavnbandet skal væk, diskriminationen skal væk. Er det væk, så er vi med til at gå ind i konkrete forhandlinger og vil ikke stille krav om at få alt, hvad vi vil have, igennem med det samme eller i forhold til denne lovgivning. Så vil vi lave en aftale på grundlag af, at vi alle er interesserede i en integrationslov.

Men der var ikke noget ønske om at fjerne diskriminationen. Hvorfor var der ikke det? Fordi man mente, at diskriminationen i denne lov var nøglen til at få Venstre og De Konservative med. I dag kan man så bedømme, om den vurdering var korrekt.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

At politikere kan strides, det ved vi godt. At folk, der beskæftiger sig med menneskerettigheder, også kan være uenige, er måske ikke helt til at forstå, men jeg vil gerne spørge hr. Søren Søndergaard: Når nu Dansk Røde Kors' asyludvalg klart har tilkendegivet, at de pågældende lovforslag, L 59 og L 60, heldigvis ikke krænder grundlæggende menneskerettigheder endsige diskriminerer, gør det så ikke indtryk på hr. Søndergaard?

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg skal bare kvittere for hr. Søren Søndergaards tale, og jeg skal minde ham og Folketinget om, at afstemningerne ved andenbehandlingen i går jo på en lang række punkter viste, at CD stemte sammen med Enhedslisten og SF, hvad der jo ikke sådan er – ja, det forekommer da af og til – det almindelige daglige brød.

Det gjorde vi i en lang række ting, hvor vi ser ens på det, og jeg vil også complimentere de to partier for det forarbejde, de har lagt. Jeg må ikke glemme en lang række af de tilfælde, hvor

Kristeligt Folkeparti også er med blandt det mindretal, som stemte for de ændringsforslag, der desværre altså ikke kunne få flertallet.

Men stadig væk har dog CD det budskab også til venstrefløj: Få så meget bredde! De to partier kunne jo med deres stemmer sikre, at der ikke vedtages noget med mindre end halvdelen af Folketingets stemmer, og det var måske en idé at cementere jorden for de mennesker, vi gerne vil lette tingene for en lille smule, ved at gøre sådan, når vi skal stemme ved tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Den radikale ordfører, hr. Henrik Svane, spørger, om det slet ikke gør indtryk, hvad Dansk Røde Kors' asyludvalg har udtalt. Jo, det gør indtryk på linje med alle de andre kommentarer, der er kommet, men det er da ikke specielt Røde Kors' asyludvalg, som sidder inde med nøglen her.

Så kan man sige, at de, der har udtrykt bekymring – det være sig LO eller Arbejderbevægelsens Internationale Forum eller en række andre, der har udtrykt bekymring over, at det her går over grænsen – vel heller ikke ligger inde med den sande viden. Nej, og derfor havde det også været så naturligt, at man havde henvendt sig til f.eks. UNHCR og sagt: Hvordan mener I, at det ligger i forhold til konventionerne? Og at man havde henvendt sig til andre internationalt for at spørge: Hvordan mener I, det her ligger i forhold til konventionerne? Det havde vel været så naturligt, men hr. Henrik Svane kan måske i sin ordførertale rédegøre for, hvordan Det Radikale Venstre stillede sig til det ønske om at få de her ting undersøgt grundigt.

Selv hvis vi lægger den diskussion til side, har vi jo regeringens egne ord, vi har i hvert fald den tidligere ordfører for Det Radikale Venstre, hr. Bjørn Elmquists ord her i salen for, at den her lovgivning bevæger sig op til kanten af menneskerettighedskonventionerne. Tænk engang – det er til hr. Svane – vi synes ikke, at man på flygtninge- og indvandrerområdet skal lovgive til kanten af flygtningekonventionerne. Vi mener ikke, at Danmark som et af de rigeste lande i verden og som et land, der stort set ikke har nogen flygtninge – for det har vi jo ikke sammenlignet med så mange andre lande – at vi har et behov for at lovgive på kanten af kon-

ventionerne. Vi synes faktisk, at det i sig selv er at gå alt, alt for langt.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er en enkelt bemærkning fra hr. Søren Søndergaard, der bringer mig på talerstolen, og det var med hensyn til beskrivelsen af venstrefløjens meget beskedne krav, bl.a. om at ophæve det såkaldte stavnsbånd.

Jeg synes, det er vigtigt at præcisere her, at pligten til at bo i den kommune, hvor man først er blevet anvist bolig, efter at man har fået asyl, jo er utrolig væsentlig for overhovedet at kunne få en integrationsindsats, der er noget som helst værd. Vi har overladt til kommunerne at have ansvar for den integrationsindsats. Hvis ikke kommunerne ved, at dér bliver folk boende en vis tid, så kan de ikke arbejde.

Det er selvfølgelig muligt at flytte til en anden kommune, hvis man kan få modtagekommunen til at overtage integrationsforløbet. Men hvis ikke vi fastholder flygtninge det sted, hvor de blev placeret første gang, og prøver på at gøre det, så bliver det igen sådan, at kommunerne betaler flygtningene for at flytte et andet sted hen, fordi de gerne vil være fri for dem, og så får vi igen Gentofte Kommune som en snyder, som en kommune, der siger, at det må andre klare.

Det er en vigtig del af denne lovpakke, at alle kommuner i Danmark får et medansvar for integrationsopgaven, og at alle kommuners indbyggere får medansvar for at bidrage til integrationsprocessen.

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er nu yderligere tre, der har bedt om korte bemærkninger, og jeg vil derefter gå videre i ordførerrækken. Det er fru Dorte Bennedsen, fru Pernille Frahm og hr. Søren Søndergaard.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Søren Søndergaard har givet udtryk for, at dette forslag vil skade flygtningene. I den forbindelse vil jeg godt citere fra høringssvaret fra Det Danske Center for Menneskerettigheder, hvor de skriver:

»Mens der ikke kan være tvivl om, at forslaget til integrationslov generelt set vil have positive virkninger på flygtninges og indvandreres samfundsmæssige integration og livsbetingelser, og at det derfor vil bidrage til øget ligebe-

handling af disse minoritetsgrupper, synes forslaget på den anden side at rejse visse principielle menneskeretlige problemer.«

Et af disse problemer var netop det, hr. Søn-dergaard kalder stavnsbåndet, og netop om dette punkt var Menneskerettighedscentret senere i deputation i en lang, lang redegørelse, hvor konklusionen var, at dette ikke brød med menneskerettighederne, fordi det skulle ses i sammenhæng med, hvad formålet var, nemlig den bedre integration.

Så jeg synes ikke, det er fair, at hr. Søren Søndergaard her står og siger, at vi har fået at vide, at dette var fuldstændig ødelæggende. Der ligger et klart, entydigt svar. Det er rigtigt, at på andre punkter har Menneskerettighedscentret rejst nogle spørgsmål, men deres overordnede holdning er, at det vil fremme integrationen, og at det vil fremme ligestillingen.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Et andet overordnet syn, som Det Danske Center for Menneskerettigheder kom med, var, at man ikke kan opsummere menneskerettighederne. Man kan ikke sige, at bare der er lidt godt på nogle af dem, så gør det ikke noget, at det går skidt på nogle andre. Hver enkelt af konventionens bestemmelser står for sig selv og skal overholdes for sig selv, og vi har et problem på bosættelsen i forhold til flygtningekonventionens artikel 26.

Det er klart, at det giver et bedre overblik, hvis folk lader være med at flytte. Det er klart, at det giver en bedre mulighed for at styre. Det ville det gøre på mange områder. Hvis folk ville lade være med at flytte rundt i landet i det hele taget, ville det give kommunerne et betydelig bedre overblik over, hvilke opgaver de havde, hvilke mennesker de skulle forholde sig til. Men det gør vi nu engang ikke, for vi respekterer menneskers ret til selv at vælge, hvor de vil bo.

Her er der altså en konvention, som vi har skrevet under på, og som vi frivilligt er gået ind for, der siger, at den ret har flygtninge også. Der er et brud med den ret i denne her lov. Det kan man ikke ryste på hovedet af, det kan man ikke snakke sig ud af, det må man spørge UNHCR om.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Vi er fuldstændig enige med fru Elisabeth Arnold i, at det er en utrolig vigtig ting, at der

er et godt integrationsforløb i kommunerne, og vi er også enige i, at det derfor er afgørende, at folk ikke bare flytter rundt, men i videst muligt omfang bliver der. Derfor havde vi faktisk også udviklet nogle konkrete forslag, der skulle motivere folk til at blive i kommunen.

Så er jeg næsten sikker på, at hvis fru Elisabeth Arnold kunne få lov til det, ville hun spørge, hvad de konkrete forslag gik ud på, for det ved formentlig kun indenrigsminister Thorkild Simonsen. Den eneste forhandling, vi har været til i denne sag, var en forhandling, der foregik deromme bagved, og jeg tror, den varede 20 minutter, eller måske var det kun et kvarter, hvor vi præsenterede nogle af de tanker. Det er det eneste, vi har været inddraget i, af det her, og det er formentlig 9 eller 8 måneder siden. Sådan er det.

Men vi havde altså lige præcis nogle konkrete forslag til at løse det problem, som regeringen altså ikke var interesseret i at høre på, fordi den politiske dagsorden var en anden. Den politiske dagsorden er: Venstre og De Konservative skal tilfredsstilles, vi skal lave en lov, der sikrer, at de stemmer for, sådan at vi i fremtiden kan sige til dem, at de er medansvarlige for flygtninge- og udlændingepolitikken. Og som sagt, resultatet ser vi i dag.

Så vil jeg sige til fru Dorte Bennedsen fra Socialdemokratiet, at vi altså er meget uenige. Det er rigtigt, at der er en række steder, hvor man kan sige, at her går vi over grænsen i konventionerne, eller at vi er på kanten af konventionerne. Så springer fru Dorte Bennedsen op og siger: Jamen jeg har et papir her fra nogen i Menneskerettighedscenteret, der siger, at på det her område er det ikke så slemt; siger er det helt i orden. Muligvis, muligvis, men hvad så med de andre områder? Vi synes – og det var det, der var vores krav – at enhver form for lovgivning over menneskerettighederne, på kanten af menneskerettighederne er utilstedelig.

Derfor sagde vi: Alt, hvad der handler om diskrimination, skal ud. Var det kommet ud, havde der været mulighed for at lave en aftale. Men som sagt, det var man ikke interesseret i, fordi man havde en politisk dagsorden, der hed samarbejde med Venstre og De Konservative.

Tom Behnke (FP):

Man kan jo godt sidde og undre sig, når man hører de forskellige indlæg fra SF og Enhedslisten og hr. Arne Melchior om, hvor forfærdeligt det er for flygtninge at være i Danmark. Så

kan man godt undre sig over, at de overhovedet kommer til Danmark. Man kan også godt undre sig over, at de flere år efter, at der er fred og ro i hjemlandet, ikke er vendt tilbage igen, når det er så forfærdeligt at være flygtning i Danmark. Men det er selvfølgelig noget vrøvl, det er ikke forfærdeligt, det er tværtimod den rene luksus at få lov til at komme til Danmark.

Vi har i Fremskridtspartiet den opfattelse, at vi naturligvis i Danmark skal være med til at hjælpe. Vi skal være med til at hjælpe til, at vi ikke har så mange flygtninge i verden, og vi skal hjælpe dem, der er nødt til at være flygtninge for en kortere eller længere periode.

Vi er i Fremskridtspartiet indstillet på at hjælpe de reelle flygtninge. Vi er indstillet på, at hjælpen, så vidt det overhovedet er muligt, skal ydes i nærområdet, således at vi kan hjælpe flere mennesker for de samme penge. Det er nemlig en humanitær indstilling til tingene, at man hjælper flere mennesker, frem for at man tager nogle få til Danmark og forgylder dem her.

Det er også vores opfattelse i Fremskridtspartiet, at i begrebet flygtninge ligger der, at man midlertidigt forlader sit eget land, søger midlertidigt asyl i et andet land med henblik på, at man kan vende hjem igen den dag, hvor det bliver muligt. Vi får dermed i Danmark så mulighed for at hjælpe nogle andre, som i dag ikke får nogen hjælp.

Det, vi i Fremskridtspartiet vender os imod, er, at vi i Danmark efterhånden er så tossegode, at vi tillader hvad som helst, og at man den ene dag efter den anden ser, at politikere, partier, regeringer ligger på maven for de fremmede. Det kan vi ikke acceptere.

Vi kan heller ikke acceptere, som det fremgår af Politiken i dag, at Udlændingestyrelsen er blevet en stat i staten, hvor man egenrådigt sidder og træffer beslutninger om, at forskellige krigsforbrydere skal have lov til at komme til Danmark på officielt besøg, uden at man informerer ministeren om det. Det skulle ikke undre mig, om der er mere i den sag end som så. Nu må vi se. Ministeren er jo allerede kaldt i samråd, og så må vi se at få tingene på bordet og finde ud af, hvem det er, der bestemmer her i landet. Er det Udlændingestyrelsen, er det indenrigsministeren, eller er det Folketinget? Eller er det bare sådan, at man skal sidde herinde og folde hænderne og håbe på det bedste?

Det værste er jo, at med de forslag, vi her diskuterer – og jeg vil tillade mig at tage begge forslag under et, som flere ordførere har gjort –

får Udlændingestyrelsen jo endnu flere beføjelser uden parlamentarisk kontrol. Det tror jeg ikke er hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt.

Så vil jeg sige til den konservative ordfører, hr. Bendt Bendtsen, at jeg synes, at hr. Bendt Bendtsen kan være stolt i dag, trods alt, for så længe man er i stand til at få hr. Arne Melchior hidset godt og grundigt op, ja, så er det egentlig ikke så ringe endda. Men det, jeg lagde mærke til og som var lidt interessant i hr. Melchiors indlæg, var, at i modsætning til Det Konservative Folkeparti roste hr. Melchior Venstre for, at Venstre i det mindste havde brugt ordet humanitært.

Se, CD stemmer for disse forslag. Det er jo også meldingen. CD støtter disse forslag. Hvis man alene ser på L 59 med nogle opstramninger i forhold til kriminelle udlændinge, har vi jo her i Folketinget oplevet den ene debat efter den anden, hvor hr. Arne Melchior har været så ophidset over, at Fremskridtspartiet foreslog, at kriminelle udlændinge skulle udvises af landet – ja, så ophidset, at man nogle gange var helt bekymret for hr. Melchiors velbefindende og helbred. Men pludselig, når det er regeringen, der fremlægger det, så kan CD støtte det. Det er tanker, som hr. Arne Melchior i den grad har stået og taget afstand fra, da det var Fremskridtspartiet, der fremførte dem.

Men nu har jeg fundet ud af hvorfor. Det var simpelt hen et spørgsmål om, at vi i Fremskridtspartiet har brugt de forkerte ord. Målet er der sådan set ikke noget i vejen med, men vi har i Fremskridtspartiet glemt at sige, at når vi udviser kriminelle udlændinge, er det, fordi vi er humanitære. Det var det, hr. Melchior sagde: Venstres politik er god, fordi Venstre påpeger, at det skal være humanitært over for de fremmede. Så det skal vi fremover bestræbe os meget på i vores forslag, og så kan vi jo håbe, at hr. Melchiors temperament ikke bliver så ophidset endda.

Når vi ser på opstramningerne og slækkelserne i forhold til straffeloven i lovforslag nr. L 59, vil vi i Fremskridtspartiet meget, meget nøje følge, hvordan praksis vil udvikle sig med hensyn til udvisningen af kriminelle udlændinge. Det, vi jo ved allerede på nuværende tidspunkt, og som ministeren jo klart og tydeligt har skrevet i forslaget, er, at samtidig med de opstramninger, der er lagt op til, vil det også blive sådan, at mulighederne for at give dispensation vil blive udvidet, og at man i højere grad

vil gøre brug af dispensationer. Derfor er det meget vigtigt at holde meget nøje øje med: Hvordan bliver praksis i forhold til udvisning, og hvordan bliver praksis i forhold til dispensationer, som jo bliver en forventet følge af forslaget?

Jeg kan sige for Fremskridtspartiets vedkommende, at hvis forslaget forhåbentlig – det er set med Fremskridtspartiets øjne – får den effekt, tror jeg ikke, at der vil være det helt store behov for, at Fremskridtspartiet stiller forslag lige præcis på den del af udlændingeområdet. Men som jeg også sagde ved førstebehandlingen og ved andenbehandlingen, tvivler jeg på, at forslaget får den effekt, som man har gået og brystet sig af. Jeg tror desværre, at forslaget vil have en meget, meget lille effekt, fordi man netop lægger op til, at der skal kunne gives flere dispensationer.

Når vi så ser på integrationsloven, kunne man jo sige, at den ville være hensigtsmæssig, i hvert fald hvis vi kun talte om indvandrere. Det er klart og tydeligt, at Fremskridtspartiet ikke mener, at flygtninge skal integreres i det danske samfund – de er her midlertidigt, til de kan vende hjem igen – men når vi taler om den gruppe, vi betegner som værende indvandrere, altså personer, der skal blive her resten af deres liv, er det vigtigt, at de bliver integreret i det danske samfund. Derfor kunne det være hensigtsmæssigt, om man havde lavet en integrationslov, der omhandlede indvandrere.

Men jeg tror desværre, at den integrationslov, som regeringen har fremsat, vil have den stik modsatte effekt. Jeg tror ikke, den lov vil bevirke, at udlændinge bliver integreret hurtigere og nemmere i det danske samfund. Tværtimod, fordi det, man gør med forslaget, er, at man går ud og giver Udlændingestyrelsen en bemyndigelse til at tvinge kommunerne til at tage et bestemt antal flygtninge og udlændinge, og det får den effekt, at der vil være en modvilje i kommunerne og der vil være en modvilje i befolkningen. Og det er ikke hensigtsmæssigt hverken for den danske befolkning eller for de udlændinge, som skal integreres i det danske samfund.

Det er heller ikke hensigtsmæssigt, at man med forslaget giver endnu flere muligheder for positiv særbehandling af fremmede i Danmark, og derfor er den del af forslaget også med til at have den stik modsatte effekt af det, man egentlig ønsker.

Vi har i Fremskridtspartiet den opfattelse, at flygtninge skal hjælpes, men de skal hjælpes midlertidigt, og når ikke de har brug for hjælp længere, skal de hjælpes tilbage igen. Vi har den opfattelse, at indvandrere, som skal blive i Danmark resten af deres liv, skal have mulighed for at blive integreret i det danske samfund, og her er det en væsentlig forudsætning, at man lærer det danske sprog både i skrift og i tale.

Men jeg synes, det er en skandale, at Venstre og De Konservative ikke har turdet stå fast på deres politik, at Venstre og De Konservative ikke har turdet stå ved det, som bl.a. fru Birthe Rønn Hornbech udtalte under andenbehandlingen i går, hvor fru Birthe Rønn Hornbech jo netop sagde, at Venstre ikke ønsker, at Danmark skal være et indvandrerland. Så klart og tydeligt sagde Venstres ordfører det, og allerede her i dag ser vi så, at Venstre løber fra det, ja, man prøver på at tørre det politiske ansvar af sig ved at undlade at stemme til forslagene. Men sagen er jo, at hvis Venstre og De Konservative havde stemt imod integrationsloven, så var den ikke blevet vedtaget, og dermed har Venstre og De Konservative ansvaret for, at den lov bliver gennemført.

Vi håber i Fremskridtspartiet, at Folketinget når at vågne, inden det går alt for galt. Vi håber, at flertallet af partier også på dette punkt inden for udlændingeområdet vil nå at reagere, inden det er for sent.

Vi har gennem årene i Fremskridtspartiet stillet en ganske betydelig mængde forslag på udlændingeområdet, og med tiden har det jo vist sig, at skiftende regeringer har adopteret vor politik og gennemført den bid for bid, men desværre altid med 5, 6 op til 10 års forsinkelse. Det er ikke hensigtsmæssigt, for vi kan lige så godt indrette lovgivningen, så den bliver bedst mulig allerede første gang.

Jann Sjørnsen (KRF):

Som flere ordførere har været inde på her i debatten, var udgangspunktet for regeringen, at den ville forsøge at skabe et nationalt kompromis på udlændingeområdet. Og det formål kan da have meget godt i sig med henblik på at få skabt en fælles forståelse for problemerne og udfordringerne på området og også for at få et bredt flertal i Folketinget til at bære et ansvar for udlændingepolitikken.

Det er et formål, der på mange måder er ønskeligt også set med Kristeligt Folkepartis øjne, men vi må på den baggrund også i høj

grad beklage det forløb, der har været om udlændingepakken, beklage, at regeringen efter vores opfattelse meget ensidigt har satset på at få en forhandlingsløsning på plads sammen med Venstre og De Konservative og så vel nok mere eller mindre har taget udgangspunkt i, at i hvert fald Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti så bare ville stemme ja.

Sådan spiller klaveret ikke, og da slet ikke når man betænker de principielle problemer, som vi også har angivet i forhold til det af regeringen fremsatte lovkompleks. Noget er der blevet ændret på undervejs også i forbindelse med forhandlinger med V og K, det skal medgives, og jeg har tidligere i forbindelse med andenbehandlingen i går nævnt de ændringer, der er sket på ægteskabsområdet, hvor nogle af dem har været til det bedre, men hvor andre på den anden side har været til det værre.

Jeg skal ikke sige andet her ved tredjebehandlingen, efter at jeg i går redegjorde for en række af vores principielle overvejelser knyttet til L 59, end at vi i Kristeligt Folkepartis folketingsgruppe har besluttet os for, at vi vil undlade at stemme til L 59. Havde den set anderledes ud, havde vi selv haft mulighed for at få indflydelse på L 59 i forhandlinger med regeringen – måske også sammen med Centrum-Demokraterne især eller andre partier – er det da ikke utænkeligt, at resultatet af vores overvejelser havde været et andet end det, vi er kommet frem til.

Når det gælder integrationsloven, L 60, så er der, som jeg var inde på i går, absolut mange positive hensigter og også sider ved det lovforslag. Det er et gode, at vi nu får en samlet lov. Det er også et gode, at der bliver et samlet introduktionsprogram for de udlændinge, der kommer til landet. Den del er vi bestemt positive over for.

Men man må jo sige, at i forhold til de deputationer, der har været i Retsudvalget, og den meget offentlige debat, der også har været på området, især om introduktionsydelsen, er vi i Kristeligt Folkeparti blevet mere end overbevist om, at de positive sider ved forslaget ikke opvejes af det, man nu vil indføre, nemlig en forskelsbehandling i forhold til at være udlænding og dansker ved at indføre den særlige introduktionsydelse.

Vi frygter virkelig, at integrationsydelsen går hen og bliver en form for isolationsydelse, som i stor udstrækning også vil være med til at klientskabe en række flygtninge og udlændinge,

som må gå på kommunekontoret og bede om at få ganske almindelige enkeltudgifter dækket, simpelt hen fordi introduktionsydelsen ikke er stor nok til at dække selv de basale fornødenheder, og det gælder ikke mindst i forhold til enlige flygtninge.

Derfor må vi stemme imod integrationsloven, L 60, her ved tredjebehandlingen, og det skyldes, at vi simpelt hen finder, at det enkelte element – der er også lidt omkring integrationsrådet, det er måske knap så vigtigt – gør, at det havde været bedre at få et egentligt forlig, som i hvert fald også havde rakt til Kristeligt Folkeparti for dog at få pillet det element ud af loven, som har været så kritiseret fra manges side, men hvor regeringen har været ganske ubøjelig.

Så vil jeg godt sige til hr. Arne Melchior, som jeg nærer stor respekt for i denne sammenhæng, og som jeg også har haft mange gode samtaler med under forløbet med henblik på at se, hvordan vi kunne få det her nogenlunde helskindet i land, at jeg deler hr. Arne Melchiors synspunkt vedrørende en form for lovpause på området her. På trods af at vi altså stemmer imod L 60, og på trods af at vi undlader at stemme til L 59, vil vi respektere udkommet af afstemningerne her i dag også i respekt for de mennesker, som skal udføre et arbejde under lovgivningen som sådan. Der kan selvfølgelig være enkelte elementer, som der skal rettes på, men generelt synes vi, at det er et rigtig godt synspunkt, som hr. Arne Melchior her gør rede for.

Men jeg synes, at det er vigtigt at understrege, at når det gælder forholdet til vore udlændinge, til flygtninge og indvandrere, så er der altså ikke nogen grund til at holde pause fra debatten, tværtimod synes jeg, at debatten her i Folketinget og også i forbindelse med folketingsvalget, ja, i det hele taget, viser, at der er brug for kraftige opinionsdannere, som vil gå op mod vinden og ikke bare tale flygtningenes og indvandrernes sag, men tale menneskeverdets sag, for det er det, det drejer sig om for os i Kristeligt Folkeparti i den her sammenhæng.

Vel er der mange ting, der skal ændre sig, og vi skal ikke være tossegode, for som nogle siger, så er der plattenslagere, som også udnytter vores system, men de bliver jo altså også sanktioneret. Men der er brug for også at fokusere på det positive bidrag, som flygtninge og indvandrere kan give og også giver vores samfund, og den udfordring, som de i virkeligheden også er, til at få os selv til at besinde os på,

hvad det er for nogle kulturelle værdier, vi selv bygger vores land på, og som vi måske i virkeligheden ikke er særlig opmærksomme på i dag.

Den del og den forpligtelse, vi har som politikere i den sammenhæng, skal vi ikke lade ligge; den skal vi ikke holde pause fra. Jeg synes tværtimod, at debatten og det, at både L 59 og L 60 sejler igennem med meget små mindretalsflertal, hvis man kan kalde det, viser, at der er brug for, at vi fortsætter debatten på det område både her i Folketinget og ude i befolkningen generelt, og det tror jeg egentlig også hr. Arne Melchior er ganske enig med mig i.

Med disse bemærkninger vil jeg endnu en gang konstatere, at vi vælger at undlade at stemme til L 59 og stemmer imod L 60 som sådan. Vi gør det lettere beskæmmet over for det forhandlingsforløb, der har været, for vi tror egentlig, at det kunne være endt bedre end som så. Men når det er sagt, så er vi også parate til at viske tavlen ren efter denne dag og tage fat på de udfordringer, der byder sig på området.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Om end jeg beklager, at Kristeligt Folkeparti ikke er villig til at stemme for de forslag, som vi er enige om ikke er gode nok, vil jeg gerne kvittere for hr. Jann Sjursens ordførertale.

For at der ikke skal herske tvivl, så vil jeg gerne have klargjort især over for hr. Jann Sjursen, men også over for alle andre, der måtte være interesseret, at meningen med mit »nok er nok« selvfølgelig ikke gælder den almene folkelige debat. Jeg er enig med hr. Sjursen og for øvrigt også med hr. Søren Søndergaard og fru Pernille Frahm i, at der er behov for en påvirkning af opinionen, behov for oplysning, viden og ikke mindst kendskab.

Når jeg taler om, at nok er nok, så mener jeg, at lovændringen skal kunne stå i en årrække, således at den kan udføres i praksis. Flygtningene og andre tilkomne har ikke spor dårligt af, at vi omtaler sagerne, vi skal bare ikke stille ændringsforslag til den lov, vi vedtager i dag. Det var min hensigt.

Indenrigsministeren (Thorikild Simonsen):

Denne dag er en god dag for flygtninge og danskere, fordi vi tager et stort skridt fremad for at give flygtninge langt større mulighed for at få en god og menneskelig dagligdag med større

mulighed for at få et arbejde på lige fod med alle andre, der bor i dette land.

Der er ingen tvivl om, at jeg naturligvis gerne havde set, at V og K stemte for begge forslag. Det havde jo, som jeg har sagt tidligere, måske også haft en god virkning ude i kommunerne, og det har også været målet for mit arbejde hele tiden. Men jeg er af den opfattelse i dag, at det, vi nu stemmer om om et øjeblik, er det bedst opnåelige, der kan nås i dette høje Ting lige nu. Derfor er det stadig væk en glædelig dag for regeringen, hvor otte måneders arbejde bliver endeligt vedtaget.

Jeg har fået oplysninger om, at kommunerne er godt i gang med at forberede, hvordan de skal stå for denne integrationsindsats, som de skal fra den 1. januar næste år. Jeg håber også, at de mange medarbejdere i Dansk Flygtningehjælp, som har arbejdet med integration i mange år, og som har ekspertise på området, også vil føle, når loven er vedtaget, at der er endnu større udfordringer til folk, som har forstand på at lave det arbejde her. Så der skal også sendes en hilsen til dem om, at vi har brug for deres ekspertise.

En særlig tak synes jeg, jeg vil rette til regeringspartierne for det samarbejde, vi havde fra oktober, november, december og videre frem, med at udforme denne lov. Det var et meget grundigt og meget, hvad skal man sige, givende samarbejde, vi fik på den måde, og det er det, der fører frem til – tror jeg – at vi nu i dag får loven vedtaget.

Jeg vil også gerne til dem, der har talt om ro på området, sige, at det er væsentligt at have ro på området i forhold til dem, der er flygtninge, men det er i det hele taget væsentligt at have ro på et sådant område. Det betyder ikke, at man ikke kan debattere og gøre det bedre senere hen. Men det er væsentligt, at vi nu får det her med flygtninge og indvandrere og nye danskere på et niveau, der er dette land værdigt. Det var det ikke sidste efterår.

Til sidst vil jeg meget beklage, at Kristeligt Folkeparti er endt med at stemme imod integrationsloven. Hvis det er manglende forhandling fra min side, beklager jeg det. Jeg har ikke været opmærksom på, at det var sådan, men der er jo ikke noget at gøre, hvis man er kommet til den konklusion. Så var jeg glad for, at hr. Jann Sjursen sagde, at vi visker tavlen ren og går videre.

Så vil jeg slutte med at sige: Det kunne i dag ikke blive vedtaget bedre. Jeg regner med, at det bliver vedtaget.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Nej, det kunne det sikkert ikke, må jeg sige til indenrigsministeren, sådan som det nu en gang ser ud. Men jeg kan ikke lade være med at tænke tilbage på netop de otte måneders arbejde, som indenrigsministeren nævner. Det var jo ganske andre tanker, indenrigsministeren gjorde sig, da indenrigsministeren tiltrådte. Da havde indenrigsministeren næppe forestillet sig, at det var det her resultat, det skulle ende med, ikke sådan som jeg husker det i hvert fald.

Der er jo ingen tvivl om, at indenrigsministeren blev hentet ind, fordi Dansk Folkeparti havde en meget, meget stor fremgang. Man måtte skifte holdet ud. Så kom den velkendte Århusborgmester med de stramme udlændingeholdninger på banen og kom også med nogle meget stramme udtalelser ved tiltrædelsen. Og det er så endt med det her.

Men må jeg dog ikke bare sige som afslutning på det her, at det engagement, som nogle har lagt i det her, burde man have vist f.eks. i går, da vi diskuterede ældres forhold. Da manglede jeg det engagement, som jeg mærkede fra nogle i dag på talerstolen. Hvor var det engagement, som man nu udviser over for flygtninge og indvandrere, henne i går?

Første næstformand (Birte Weiss):

Hr. Søren Søndergaard. Og nu nærmer vi os hastigt afstemningen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Til indenrigsministeren: Jo, det kunne være vedtaget bedre. Det viste afstemningerne om ændringsforslagene jo i går. Der kunne være blevet vedtaget en lovgivning, en integrationslovgivning, med stemmerne fra Socialdemokratiet, SF, Enhedslisten, Det Radikale Venstre, CD og Kristeligt Folkeparti. Indenrigsministeren må jo erkende, at det havde været et betydeligt bredere flertal bag integrationsloven end det, indenrigsministeren får nu.

Så jo, det havde været muligt, men det havde selvfølgelig forudsat, at man ikke havde haft som udgangspunkt, at V og K skulle være med, og satset alt på, at tilfredsstille de krav, der kom derfra. Og så lykkedes det alligevel ikke.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 89 stemmer (S, V, KF, CD og RV) mod 24 (SF, DF, EL og FP); 2 (KRF) stemte hverken for eller imod.

Første næstformand (Birte Weiss):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Tredje behandling af lovforslag nr. L 60: Forslag til lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov).

Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen). (Fremsat 16/4 98. Første behandling 30/4 98. Betænkning 23/6 98. Anden behandling 25/6 98. Tillægsbetænkning 25/6 98).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Når dette forslag om lidt vedtages, er der grund til at glæde sig for de flygtninge, som fremover får asyl hos os, og for danskerne. Det er en god dag, fordi vi skaber nogle langt bedre rammer for de mennesker, som har behov for at søge beskyttelse hos os.

Flygtninge modtager i dag halvdagssprogundervisning i 18 måneder. Det nye introduktionsprogram udvides til 36 måneders heldagsprogram med undervisning i sprog, i samfundsforståelse og med tilknytning til arbejdsmarkedet. Denne indsats kombineret med, at flygtninge boligplaceres i mindre grupper ude i landets kommuner, øger mulighederne for integration meget væsentligt. Det bliver lettere at få kontakt til det omgivende samfund og derved også lettere at få et socialt netværk. Det bliver lettere at komme i arbejde og få kontakter.

Med dette forslag får flygtningene mulighed for at blive en del af det omliggende samfund